

Invitasjon til felles eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av Helgeland Kraft AS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Grane kommune

Møtedato

28.11.2025

Saknr

43/25

Saksbehandler Line Thorsen Bratli

Arkivkode FE-217

TI-&58

Arkivsaknr 25/488 - 1

Forslag til vedtak

- 1.Kontrollutvalget ønsker å delta i felles eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av Helgeland Kraft AS.
- 2.Kontrollutvalget slutter seg til foreløpig prosjektplan, under forutsetning av at øvrige eierkommuner deltar.

Saksopplysninger

Helgeland Kraft AS eies av 14 kommuner på Helgeland, og Grane sin eierandel er på 2,461 prosent. Selskapet Helgeland Kraft AS er et morselskap som er eneste eier av fire datterselskap; Helgeland Kraft Vannkraft AS, Helgeland Kraft Utvikling AS, Helgeland Kraft Strøm AS og Linea AS. I denne saken bes kontrollutvalget ta stilling til om de vil delta i felles forvaltningsrevisjon av Helgeland Kraft AS, initiert av kontrollutvalget i Alstahaug kommune.

Kontrollutvalget i Alstahaug kommune ba den 19.09.2025, sak 19/2025, om at det ble utarbeidet en fullstendig prosjektplan til en eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av Helgeland Kraft AS. Prosjektplanen skal behandles i møte 21.november, sak 25/2025. Formålet med forvaltningsrevisjonen er å belyse eierstyringen og ledelsen av konsernet Helgeland Kraft AS. En forvaltningsrevisjon vil kunne handle om selskapet, mens en eierskapskontroll handler om hvordan kommunene utøver eierskapet i selskapet.

I prosjektplanen er følgende problemstillinger skissert:

Del 1: Problemstilling eierskapskontroll i den enkelte kommune

Utøver NN kommune sin eierstyring av Helgeland Kraft AS i samsvar med lovverk, føringer og anbefalte prinsipper for god eierstyring?

Del 2: Problemstillinger om felles eierutøvelse

- Utøver eierne i fellesskap eierstyring i samsvar med lovverk, føringer og anbefalte prinsipper for god eierstyring?
- Hvordan har endringer i konsernstrukturen påvirket kommunenes styringsmuligheter?

Del 3: Problemstillinger forvaltningsrevisjon av Helgeland Kraft AS

- I hvilken grad har konsernledelsen i Helgeland Kraft AS etablert styringslinjer og informasjonsrutiner som bidrar til god informasjonsflyt?
- I hvilken grad følger styret opp sitt ansvar i henhold til aksjeloven?
- I hvilken grad følges eierstrategien opp i konsernet?

Del 1 og 2 er eierskapskontroll. Problemstillingen om eierskapskontroll (del 1) avgrenses til å omfatte den enkelte kommunes eierstyring, og kan bestilles separat fra de kommunene som ønsker det. Dette er valgfritt. Del 2 om eierkommunenes felles eierutøvelse har en naturlig sammenheng med del 3, som er forvaltningsrevisjon av selskapet.

Revisor har utarbeidet problemstillingene over med bakgrunn i bestillingen fra Alstahaug kommune, og erfaringer fra tidligere og pågående revisjoner av energiselskap. Ideen bak denne eierskapskontrollen og forvaltningsrevisjonen er å invitere de andre eierkommunene til et samarbeid. Det betyr at det må være en mulighet for de inviterte til å komme med innspill til eierskapskontrollen og forvaltningsrevisjonen. Innspillene vil bli vurdert i forbindelse med et endelig forslag til prosjektplan. Revisor vil måtte vurdere innspillene i forhold til mulighetene for revisjon (eksempelvis at det er mulig å framskaffe data) samt omfanget, slik at prosjektet er gjennomførbart innenfor rimelige tids- og ressursrammer.

Revisjon Midt-Norge SA planlegger å starte opp prosjektet tidlig i 2026, hvis alle kommuner innen den tid har tatt stilling til prosjektplanen. I en slik tidsplan er det aktuelt å levere prosjektet høsten 2026. Rapport til sekretær kan forventes ca. 6 måneder etter at siste kommune har besluttet prosjektplanen. I utgangspunktet lages det en felles rapport fra forvaltningsrevisjonen. I de tilfellene et kontrollutvalg har bestilt en eierskapskontroll av den enkelte kommunes utøvelse av eierskapet, kan dette eksempelvis komme som et eget kapittel til denne kommunen.

Når kontrollutvalget i Alstahaug har behandlet prosjektplanen, forventes det at invitasjon, vedtak og den vedtatte prosjektplanen sendes til kontrollutvalgene som inviteres med. Dette ettersendes, eventuelt legges fram i møtet. Viser for øvrig til møtepapirene for kontrollutvalget i Alstahaug for utfyllende informasjon:

<https://www.alstahaug.kommune.no/tjenester/politikk/medlemmer-i-rad-utvalg-og-virksomheter/medlemmer-i-kommunale-rad-og-utvalg/kontrollutvalget-2023---2027>

Forvaltningsrevisor blir med via Teams under behandling av saken.

Sekretariatets vurdering

Grane har prioritert Helgeland Kraft AS i plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i denne perioden. Deltagelse i et felles prosjekt vil være besparende både for kontrollutvalget, revisjonen og selskapet. Grane er forespeilet å bli belastet 30 timer for delen om eierskapskontroll, og 18 timer for delene om felles eierutøvelse og forvaltningsrevisjon, forutsatt at alle eierkommunene deltar. Timeforbruket vil revurderes i forbindelse med endelig prosjektplan og spesielt hvis omfanget av problemstillinger øker.

Kontrollutvalget er gitt myndighet til å omprioritere både innenfor eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. Å bruke rundt 50 timer til deltagelse i et fellesprosjekt vil ikke medføre behov for endringer i gjeldende planer.

Ut fra den informasjon sekretariatet har på nåværende tidspunkt, anbefales kontrollutvalget å delta i felles eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon om Helgeland Kraft AS.